

Силабус курсу
Історія України (кінець XVII – XVIII ст.)

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 історія та археологія

Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки: 2, I семестр

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Дні занять: понеділок, 09.35-10.55, ауд. 61

Консультації: вівторок 14.05, ауд. 26

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Москалюк Микола Миколайович, доктор історичних наук, професор

Контактна інформація

moskalyuk.mykola@gmail.com

[096 4664646](tel:0964664646)

Опис дисципліни

Актуальність вивчення дисципліни «Історія України (кінець XVII–XVIII ст.)» зумовлена потребою залучення якомога ширшого кола джерел в сучасних історичних дослідженнях. Метою викладання навчальної дисципліни є з'ясування місця наукового знання з історії України у комплексі історичної інформації про минуле України та розуміння механізмів функціонування цього знання та взаємних впливів цієї інформації. Основними завданнями вивчення дисципліни є: 1) аналіз новітніх підходів у розв'язанні вузлових проблем історії України у сучасній історіографії; 2) вивчення найкращого дидактичного досвіду викладання історії України у середніх та вищих закладах освіти; 3) набуття уміння поєднувати презентацію наукових проблем в умовах викладу матеріалу у навчальних закладах. Метою курсу є вивчення і творче осмислення студентами комплексу подій і явищ історичного минулого українського народу наприкінці XVII–XVIII ст. у контексті місця України в системі міжнародних відносин даного періоду та практики державотворення в сучасній українській державі. Зміст дисципліни «Історія України (кінець XVII–XVIII ст.)» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 032 історія та археологія, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Год. (лек. /сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Українська держава у добу гетьманства І. Мазепи.	Знати сутність, завдання й особливості навчальної дисципліни, її категоріальний апарат, історіографічні етапи дослідження. Характеризувати основні особливості діяльності гетьмана І. Мазепи.	Питання
2/2	Тема 2. Посилення антиукраїнської політики Російської імперії у першій чверті XVIII ст.	Вміти аналізувати історію становлення антиукраїнської політики в Україні, робити певні висновки.	Питання Презентація
2/2	Тема 3. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція.	Аналізувати особливості діяльності гетьмана в еміграції, його Конституцію, створення П. Орликом антимосковської коаліції.	Питання Проблемні завдання
2/2	Тема 4. Боротьба козацької старшини за відновлення	Знати основні проблеми відновлення гетьманства після смерті Петра I, особливості другої відміни гетьманства і	Питання

	автономних прав України.	«Правління гетьманського уряду».	Презентація
2/2	Тема 5. Лівобережна і Слобідська Україна у другій половині XVIII ст. Ліквідація Гетьманщини.	Вміти аналізувати особливості відновлення гетьманства, запровадження і діяльність Другої Малоросійської колегії, розвиток Слобожанщини у середині XVIII ст.	Питання Проблемні завдання
2/2	Тема 6. Ліквідація царизмом Запорозької Січі і подальша доля козацтва.	Знати основні причини ліквідації Січі і подальшу долю козацтва.	Питання Гести
2/2	Тема 7. Соціально-класова структура і національний склад населення України наприкінці XVII – XVIII ст.	Знати особливості соціальної еліти Гетьманщини, аналізувати проміжні групи та соціальну структуру населення України, зміни у національному складі.	Питання Презентація
2/2	Тема 8. Особливості соціально-економічного розвитку Лівобережжя, Слобожанщини і Півдня України наприкінці XVII – XVIII ст.	Аналізувати особливості втрати соціально-економічних здобутків національної революції після входження Лівобережної Гетьманщини до складу Росії, особливості розвитку Слобожанщини і Півдня України.	Питання Презентація
2/2	Тема 9. Політичний та соціально-економічний розвиток Правобережжя у XVIII ст.	Знати причини і особливості трьох поділів Речі Посполитої, особливості соціально-економічного розвитку Правобережжя.	Питання
2/2	Тема 10. Західноукраїнські землі у XVIII ст.	Знати специфіку політичного, соціально-економічного та духовно культурного розвитку західноукраїнських земель.	Питання Проблемні завдання
2/2	Тема 11. Національно-визвольна та антикріпосницька боротьба в Україні у XVIII ст.	Аналізувати соціальні виступи селян і козаків Лівобережжя, Слобожанщини і Запоріжжя, гайдамацький та опришківський рухи, особливості боротьби міщан та робітників.	Питання Проблемні завдання
2/2	Тема 12. Культура України наприкінці XVII – XVIII ст.	Аналізувати розвиток філософської думки, історичних та суспільно-політичних знань, освіти, книгодрукування, козацьких літописів, архітектури, музики, театру, образотворчого мистецтва, фольклору.	Проблемні завдання Ессе

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОНП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК 10	Здатність працювати в команді.
ФК 1	Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
ФК 2	Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.
ФК 3	Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.
ФК 4	Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

ФК 5	Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).
ФК 6	Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.
ФК 8	Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.
ФК 9	Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
ФК10	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.
ПРН 1	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
ПРН 2	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН 3	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
ПРН 4	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
ПРН 5	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
ПРН 6	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
ПРН 7	Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.

Літературні джерела

1. Літопис гадяцького полковника Григорія Грабянки / Пер. із староукр. К.: Вид-во «Знання» України, 1992. 192 с.
2. Міллер Г.Ф. Історичний твір про Малоросію і малоросіян. М.: В університетській топографії, 1846. 96 с.
3. Рігельман О. І. Літописна оповідь про Малу Росію та її народ і козаків узагалі / Вст. ст., упор. та примітки П. М. Саца, В. О.Щербака. К.: Либідь, 1994. 768 с.
4. Синопис Київський. Лаврський альманах / Ред. рада: В. М. Колпакова (відп. ред.) та ін. К.: ВПОЛ, Спецвип. 2: Синопис Київський / І. В. Жиленко. 2002. 194 с.
5. Щоденник Петра Даниловича Апостола // Киевская старина. 1895. Т. 50. №7/8. Отд. 2. С.100-155.
6. Уривалкін О. М. Історія України (кінець XVII - початок XXI ст.). К.: КНТ, 2007. 433 с.
7. Яворницький Д. І. Історія запорозького козацтва. К.: Наукова думка, 1990. Т. 1. 592 с.
8. Яворницький Д. І. Історія запорозького козацтва. К.: Наукова думка, 1990. Т. 2. 560 с.
9. Яворницький Д. І. Історія запорозького козацтва. К.: Наукова думка, 1991. Т. 3. 592 с.

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для підготовки практичних завдань у процесі заняття. Заборонено оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.

● **Політика щодо відвідування:** відвідування занять, як правило, є обов'язковим компонентом навчання. За необхідності (віддаленість місця проживання чи роботи студента), чи наявності об'єктивних причин (участь у програмі академічної мобільності чи конференції, міжнародне стажування, хвороба тощо) відвідування може відбуватися вибірково за погодженням із керівником курсу. Навчання

магістрантів також здійснюється в он-лайн режимі на платформі Moodle. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню планових завдань та ІНДЗ. У будь-якому випадку, студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Пропущені заняття можна відпрацьовувати у визначений час згідно з графіком.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-6) усне опитування, письмові завдання	30
Модуль 2 (теми 7-12) усне опитування, завдання, есе	30
ІНДЗ	20
Екзамен (теми 1-12) – усне опитування, тестові завдання.	20

Шкала оцінювання студентів:

ЕКТС	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Формат дисципліни

Змішаний (blended) – дисципліна має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного забезпечення:

- навчальний контент (розширений план лекцій);
- тематика та зміст практичних робіт, ІНДЗ;
- завдання для підсумкового контролю (тести);
- електронне навчання в системі Moodle.